

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ النُّبُوٰتِ
اَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّرِّيْنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

کتاب پढنے کی دعا

اج : شے خے تریکھ، امیرے اہلے سُننٰت، بانیے دا' واتے اسلامی، هجڑتے اعلیٰ اماما
میلانا ابتو بیلال مسیح دلیساں اُنٹھار کا دیری رجھی دیں اعلیٰ اماما

دینی کتاب یا اسلامی سبک پढنے سے پہلے جل میں دی ہری دعا پढ لیجیے
بلیں جو کوئی پڑنے یاد رہے گا । دعا یہ ہے :

اللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَإِنْشُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَالْجَلَالِ وَالْأَكْرَامِ

ترجمہ : اے اعلیٰ احمد ! ہم پر ایکم کو اپنے لئے دے اور ہم پر اپنے
رہمات ناچیل فرمائیں ! اے اُنھیں اور بُرچوں کو والے । (مسنطوف ج ۱ ص ۴، دار الفکر بیروت)

نُوٹ : ابھل آخیر اک اک بار دوسری شریف پढ لیجیے ।

تالیبے گرمے مدنیا
و بکاری
و میغیرت
13 شوالیل مکرم 1428 ہی۔

نامہ رسالہ : نماج کی بارکاتें

سینے تباہ اُت : شا'banul میہ ۱۴۴۴ھ، فروری ۲۰۲۳ءی
تا' داد : ۰۰۰

ناشر : مکتبہ تعلیم مدنیا

مدنی ایڈیشن : کسی اور کو یہ رسالہ ٹھاپنے کی اجازت نہیں ہے ।

नमाज़ की बरकतें

ये हैं रिसाला (नमाज़ की बरकतें)

शैख़े तरीक़त, अमीरे अहले सुन्नत, बानिये दा'वते इस्लामी हज़रत अल्लामा मौलाना अबू बिलाल मुहम्मद इल्यास अन्तार क़ादिरी रज़वी ذَامَتْ بِرَبِّكُمْ ثُمَّ أَعْلَمَهُ ने उर्दू ज़बान में तहरीर फ़रमाया है।

ट्रान्सलेशन डिपार्टमेन्ट (दा'वते इस्लामी) ने इस रिसाले को हिन्दी रस्मुल ख़त् में तरतीब दे कर पेश किया है और मक्तबतुल मदीना से शाएँ अनुकूल करवाया है। इस में अगर किसी जगह कमी बेशी पाएं तो ट्रान्सलेशन डिपार्टमेन्ट को (ब ज़रीए मक्तूब, ई मेल या SMS) मुत्तल अनुफरमा कर सवाब कमाइये।

राबिता : ट्रान्सलेशन डिपार्टमेन्ट (दा'वते इस्लामी)

मक्तबतुल मदीना, सिलेक्टेड हाउस, अलिफ़ की मस्जिद के सामने,
तीन दरवाज़ा, अहमदआबाद - 1, गुजरात

MO. 9898732611 • Email : hind.printing92@gmail.com

कियामत के रोज़ हसरत

फ़रमाने मुस्तफ़ा : ﷺ : सब से ज़ियादा हसरत कियामत के दिन उस को होगी जिसे दुन्या में इल्म हासिल करने का मौक़अ मिला मगर उस ने हासिल न किया और उस शख्स को होगी जिस ने इल्म हासिल किया और दूसरों ने तो उस से सुन कर नफ़अ उठाया लेकिन इस ने न उठाया (या'नी उस इल्म पर अमल न किया)।

(تاریخ دمشق لابن عساکر ج ٥١ ص ١٣٨ دار الفکر بیروت)

किताब के ख़रीदार मुतवज्जे हों

किताब की तबाअत में नुमायां ख़राबी हो या सफ़हात कम हों या बाइंडिंग में आगे पीछे हो गए हों तो मक्तबतुल मदीना से रुजू़ अनुफरमा किये।

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ ط
اَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللهِ مِنَ السَّيِّطِنِ الرَّجِيمِ ط بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ط

(ये मज्जून किताब “फैज़ाने नमाज़” सफ़हा 70 ता 84 से लिया गया है।)

نماज़ की बरकतें

दुस्रद शरीफ की फ़जीलत

फ़रमाने आखिरी नबी : صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : جिब्राइल (عَلَيْهِ السَّلَامُ)

ने मुझ से कहा कि अल्लाह पाक फ़रमाता है : “ऐ मुहम्मद ! क्या तुम इस बात पर राजी नहीं कि तुम्हारा उम्मती तुम पर एक सलाम भेजे, मैं उस पर दस सलाम भेजूँ ?”

(نسائی، م 222، حدیث: 1292)

दुखों ने तुम को जो धेरा है तो दुस्रद पढ़ो जो हाजिरी की तमन्ना है तो दुस्रद पढ़ो

صَلُوا عَلَى الْحَبِيبِ ﴿١﴾ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

एक साहिब से जब गुनाह हो गया

हृज़रते अब्दुल्लाह इब्ने मस्�ज़ूद سे रिवायत है : एक साहिब से एक (सग़ीरा या’नी छोटा) गुनाह हो गया, बारगाहे रिसालत में हाजिर हो कर अर्ज़ की। इस पर (पारह 12, सूरा हूद की) आयत (नम्बर 114) नाजिल हुई :

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طرِيقَ النَّهَا وَرُزْلَفَامِنِ الْيَيْلِ ط إِنَّ الْحَسَنَتِ يُدْهِبُ الْسَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذُكْرًا لِلّٰهِ كَرِيمِينَ

तरजमए कन्जुल ईमान : और नमाज़ क़ाइम रखो, दिन के दोनों कनारों और कुछ रात के हिस्सों में, बेशक नेकियां बुराइयों को मिटा देती हैं, ये ह नसीहत है, नसीहत मानने वालों को।

उन्हों نے اُرجٰ کی : **يَا رَسُولَ اللَّهِ أَعْلَمُ** ! ک्या یہ
�اًس مेरے لیے ہے ? فرمایا : “میری سب عِمَّت کے لیے ।”

(526، حدیث: 1، 196/ 1، حجری) (بہارے شریعت، 1/435)

آیات کی تفسیر : اس آیاتے مुکْدَسَا کے تہوت سدھل اپنے جیل
ہجڑتے اُلّالاما مौلانا سعید مُحَمَّد نَرْمَذِيَّن مُورادآبادی رحمۃ اللہ علیہ
فرماتے ہیں کہ دین کے دو نوں کناروں سے سُبھ و شام مُوراد ہیں، جو کل سے کبھی
کا وکٹ سُبھ میں اُور بآ'د کا شام میں داخیل ہے، سُبھ کی نماجٰ فُضُّل
اور شام کی نماجٰ جوہر و اُسر ہیں، اُور رات کے ہیسسوں کی نماجٰ
مگریب و ڈشا ہیں । (تفسیر نسفی ص ۵۱۶) (تفسیر خواجه نسلی، ص ۴۳۸)

“**تَفْسِيرِ سِراغُ الدُّنْيَا**” جیل ۴ سفہ ۵۱۱ پر اسی
آیات کے تہوت لی�ا ہے : (آیاتے کریما میں بیان کردی) نے کیوں سے مُوراد
یا یہی پنجگانہ (یا'نی ۵ وکٹ کی) نماجٰ ہیں جو آیات میں جِنْکَر (یا'نی
بیان) ہریں یا اس سے مُوراد مُولَکُن (یا'نی ہر ترہ کے) نے کہ کام ہیں یا اس سے
”**سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ أَكْبَرُ**“ پढنا مُوراد ہے । (تفیر مدارک، ص ۵۱۶)

छوٹے گُنَاحوں کے لیے کफ़ارا بَنَنے والی بآ'ج نے کیا

इस آیات سے ما'لُم ہوا کہ نے کیا سگریا (یا'نی چوٹے) گُنَاحوں
کے لیے کفَّارا ہوتی ہیں چوڑا وہ نے کیا نماجٰ ہوں یا سدھا (و
خیرات) یا جِنْکَر و اسْتِغْفار یا اُور کوچھ । (تفیر خازن، ۲/ ۳۷۵) اہدیات میں
معتاذد اُسے آمَال کا بیان ہے جو سگریا گُنَاحوں کے لیے کفَّارا
(یا'نی میٹنے کا سبب) بناتے ہیں । یہاں ان میں سے چند اک بیان کیے
جاتے ہیں :

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَالْهُوَ سَلَّمَ چار فَرَامَيْنِے مُسْتَفَاضَا

﴿1﴾ پانچوں نمازوں اور جumu‘ah دوسرا جumu‘ah تک اور رمذان دوسرا رمذان تک یہ سب ان گुناہوں کے لیے کफ़ارا ہے جو ان کے درمیان واقع ہے۔ (552، حدیث: 118، سلم)

﴿2﴾ جس نے رمذان کا روزا رخا اور اس کی ہودوں کو پہچانا اور جس چیز سے بچنا چاہیے اس سے بچا تو جو پہلے کر چکا ہے اس کا کفَّارا ہو گیا۔ (3623، حدیث: شعب الایمان، 3/310)

﴿3﴾ ڈرمے سے ڈرمے تک ان گुناہوں کا کفَّارا ہے جو درمیان میں ہوئے اور ہجے مبارک کا سواب جنت ہی ہے۔ (1773، حدیث: 586، حدیث: 1، حبیب)

﴿4﴾ جس نے اسلام تلاش کیا تو یہ تلاش اس کے پیछلے گناہوں کا کفَّارا ہوگی۔ (2657، حدیث: 295/4، ترمذی)

“کفَّارا” سے ک्या مُرَاد ہے؟

پ्यारے پ्यारے اسلامی بھائیو! بیان کردیا چاروں ہدیوسوں میں لفظ “کفَّارا” آیا ہے، یہاں اس سے مُرَاد ہے: چوتے گناہوں سے مُعاافی میل گردی۔ بے شک نماج نیہا یات اُجڑی مُرشادان ایجاد ہے، اس کی بركات سے سیفون سیف باد نسیب لوگ ہی مُحرک رہ سکتے ہے۔ نماج جہاں اک ترک فدروں سواب کمانے کا جریا ہے، تو دوسری ترک اسے ادا کرنے سے ساغیرا (یا’ نی چوتے) گناہوں کی بخشش ہو جاتی ہے۔

ہجڑتے ڈسماں نے وujūd کے فرمایا

تا بَرَّ بُرْجُورْ هَجَرَتْ هَارِسِ رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ رَغْفَةُ اللَّهِ عَنْهُ ایک دین تشریف فرمایا تھے اور ہم بھی بیٹھے تھے کی مُعاجِزَن ساہیب آگئے، ہجڑتے ڈسماں گنی رغفة اللہ عنہ نے پانی مُنگوا کر وujūd کیا، فیر فرمایا کی میں نے تاجدار مددینا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَالْهُوَ سَلَّمَ کو ایسی ترک وujūd کرتے دیکھا ہے اور میں نے آپ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَالْهُوَ سَلَّمَ کو یہ ایسا دید

فَرْمَاتِهِ هُوَ إِنَّمَا سَمِعَ كِلَّا وَمَلَّا فَمَنْ يَعْلَمُ
جُنَاحَ الْمُجْنَحِ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

फ़रमाते हुए भी सुना कि जो शख्स मेरे इस वुजू की तरह वुजू करे फिर वोह ज़ोहर की नमाज़ पढ़ ले तो अल्लाह पाक उस के गुनाहों को मुआफ़ फ़रमा देता है या'नी वोह गुनाह जो फ़त्त्र की नमाज़ और इस ज़ोहर की नमाज़ के दरमियान हुए हों, फिर जब अःस्त की नमाज़ पढ़ता है तो ज़ोहर व अःस्त के माबैन (या'नी बीच) के गुनाहों को मुआफ़ फ़रमा देता है, फिर जब मग़रिब की नमाज़ पढ़ता है तो अःस्त व मग़रिब के दरमियान के गुनाहों को मुआफ़ फ़रमा देता है, फिर इशा की नमाज़ पढ़ता है तो उस के और मग़रिब के दरमियान के गुनाहों को मुआफ़ फ़रमा देता है, फिर हो सकता है कि रात भर वोह लेट कर ही गुज़ार दे और फिर जब उठ कर वुजू करे और फ़त्त्र की नमाज़ पढ़े तो इशा व फ़त्त्र के बीच के गुनाहों की बच्छिश हो जाती है और येही वोह नेकियां हैं जो बुराइयों को दूर कर देती हैं।

(الإعْدَاث، ج ٢، رقم ٤٥٠، حديث 324)

نماजٰ سے गुनाह धुलते हैं

هُجْرَتِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَرْمَاتِهِ هُوَ إِنَّمَا سَمِعَ كِلَّا وَمَلَّا فَمَنْ يَعْلَمُ
جُنَاحَ الْمُجْنَحِ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

हज़रते उस्माने ग़नी رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ف़रमाते हैं : सरकारे दो जहान में नहर का फ़रमाने आलीशान है : अगर तुम में से किसी के सहन में नहर हो, वोह उस में हर रोज़ पांच बार गुस्ल करे तो क्या उस पर कुछ मैल रह जाएगा ? लोगों ने अर्ज़ किया : जी नहीं । आप نَبِيُّ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ने फ़रमाया : “नमाज़ गुनाहों को ऐसे ही धो देती है जैसा कि पानी मैल को धोता है ।”

(ابن ماجہ، 2، حديث 1397)

ईसा اور مैला پरिन्दा (हिकायत)

هُجْرَتِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِنَّمَا سَمِعَ كِلَّا وَمَلَّا فَمَنْ يَعْلَمُ
جُنَاحَ الْمُجْنَحِ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

हज़रते ईसा रूहुल्लाह एक बार समुन्दर के कनारे कनारे तशरीफ़ लिये जा रहे थे । आप عَلَيْهِ السَّلَامَ ने एक परिन्दा देखा जो कि समुन्दर की कीचड़ में लोटपोट हो रहा था और इस सबब से उस का बदन

مैला हो गया। फिर वोह वहां से निकल कर समुन्दर में नहाने लगा जिस से वोह फिर साफ़ हो गया, येही अमल उस ने पांच मरतबा किया। हज़रते ईसा رَحْمَةُ اللّٰہِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ کो इस काम से तअ्ज्जुब हुवा, हज़रते जिब्राईल (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ने आप को हैरत ज़दा देख कर कहा : येह जो आप को दिखाया गया है येह हज़रते مُحَمَّدٌ صَلَّى اللّٰہُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ की उम्मत के نमाजियों की मिसाल और येह कीचड़ उन के गुनाहों की मिसाल और समुन्दर में नहाना पांच नमाज़ों की मिसाल है। (نَزَّلَ اللّٰهُ الْبَيِّنَاتُ ۚ ۱۴۵ / ۱۰۷) या'नी जिस तरह येह कीचड़ में लोटा और नहा कर पाको साफ़ हो गया इसी तरह हज़रते مُحَمَّدٌ صَلَّى اللّٰہُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ की उम्मत के गुनाहगार इन पांच नमाज़ों की वजह से अपने गुनाहों से पाको साफ़ हो जाएंगे।

ऐ आशिकाने نماज ! हमारी किस क़दर खुश किस्मती है कि अल्लाह करीम ने हम पर नमाजٰ فَرْجٍ فَرْمाई और बहुत सारा सवाब अ़ता करने के साथ साथ येह भी एहसान फ़रमाया कि वोह नमाजٰ की बरकत से हमारे गुनाह भी मुआफ़ फ़रमा दिया करता है। अल्लाहु رَبُّ الْعَالَمِينَ इज़ज़त की रहमत के इस ख़ज़ाने को जो न लूटे वोह किस क़दर महरूम व बद नसीब है। येह याद रहे कि नमाज़ों से जहां जहां गुनाह मुआफ़ होने का तज़िकरा है इस से मुराद सग़ीरा (या'नी छोटे) गुनाह हैं, कबीरा (या'नी बड़े) गुनाह तौबा से मुआफ़ होते हैं।

پढ़ کر نماजٰ ساتھ لो ساماںے آخِیرت مہشَر مِنْ کامِ آئِگی اے بَاذِیو ! نماجٰ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللّٰہُ عَلَیٖ مُحَمَّدٌ

गुनाह इस तरह झङड़ते हैं जिस तरह.....

نماज़ी किस क़दर खुश नसीब है कि वोह नमाजٰ पढ़ता है तो उस

کے گुناہ بھڈا بھڈا جنگلے شروع ہو جاتے ہیں । چونا نچے ہجڑتے ابू جر
گیفاری رضی اللہ عنہ فرماتے ہیں : سارکارے مداریا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ساریوں کے
میں تشریف لے گئے اور درختوں کے پتے جنگلتے ہے । آپ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم
نے ایک درخت کی دو شاخیں پکड کر ٹنھے ہیلایا، ان سے پتے جنگلے لے گئے ।
آپ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم نے فرمایا : اے ابू جر ! میں نے ارج کی : لبکی !
یا رسول اللہ ! یا' نی میں ہاجیر ہوں اے اعلیٰ حاکم کے رسول ! ارشاد
فرمایا : “جب کوئی مسلمان اعلیٰ حاکم کی ریضا (یا' نی خوشی) کے
لیے نماز پढتا ہے اس سے گुناہ اس تراہ گیرتے ہیں جیسے درخت سے پتے جنگلتے
ہیں ।”

(منداباہم، جمیر 133/8)

دوسروں کے درخت کے پتے جنگلے کے مساواں

ہجڑتے مُرفتی احمد یار خاں رحمۃ اللہ علیہ بیان کردہ حدیث سے پاک
کے اس ہیسے (ساریوں کے میں تشریف لے گئے) کے تہوت لیکھتے ہیں :
مداریا مُوناکھ رہ سے باہر کیسی جنگل میں اور یہ میں خیڑا کا ثا
جب کی شاخیں ہیلائے سے پتے جنگلے جاتے ہیں اور ویسے بھی پتے جنگلے ہوتا رہتا
ہے । حدیث شریف کے اس ہیسے (درخت کی دو شاخیں پکड کر ٹنھے ہیلایا)
کے تہوت فرماتے ہیں : گالی بن یہ درخت کوئی جنگل کا خود رہا (یا' نی خود
کا خود ٹگ جانے والा) ہے جس کے فل فل پتے ہر راہگیر (یا' نی راستے
میں گوچڑنے والा) توڈ سکتا ہے، اور ہو سکتا ہے کہ درخت آپ
کا اپنا ہو یا کسی اسے شاخیں کا ہو جو ٹوچڑا
کے اس اُمّل شریف سے راجی ہو، ورنہ دوسرے کے درخت سے
بیلا یہاں پتے ٹگ جانے ممکن ہے । حدیث مُعاویہ کے اس ہیسے
(گوچڑنے اس تراہ گیرتے ہیں جیسے درخت سے پتے جنگلتے ہیں) کے تہوت ہے : یا' نی

इख्लास की नमाज़ मौसिमे खिज़ां की उस तेज़ हवा की तरह है जो पतझाड़ कर देती (या'नी पते गिरा देती) है (मज़ीद फ़रमाते हैं) यहां (गिर जाने या'नी मुआफ़ होने वाले) गुनाहों से सग़ीरा (या'नी छोटे) गुनाह मुराद हैं।

(میرआतुل مनाजीह، 1/367)

نماज़ से فَارِغٌ होते ही गुनाह मुआफ़ हो जाते हैं

सरकारे दो जाहां ﷺ का फ़रमाने वाला शान है : “जिस वक्त मुसल्मान नमाज़ पढ़ता है तो उस के गुनाह उस के सर पर रखे जाते हैं, जब ये सज्दे में जाता है तो सारे गुनाह गिर जाते हैं, नमाज़ी जब नमाज़ से फ़ارिग़ होता है तो गुनाहों से पाक साफ़ हो चुका होता है।” (بُحْرَى، حَدِيثٌ: 6125، حَدِيثٌ: 250، حَدِيثٌ: 6)

दो रक़अ़त पढ़ने से तमाम सग़ीरा गुनाह मुआफ़

हज़रते जैद बिन ख़ालिद जुहनी رضي الله عنه سे रिवायत है, मुस्तफ़ा जाने रहमत मुसल्मान ने फ़रमाया : “जो दो रक़अ़त नमाज़ पढ़े और उन में सहव (या'नी भूल) न करे तो जो कुछ पेश्तर (इस से पहले) उस के (सग़ीरा) गुनाह हुए हैं अल्लाह पाक मुआफ़ फ़रमा देता है।”

(مندادام الحمد، حَدِيثٌ: 162، حَدِيثٌ: 21749)

जो गुनाह किये थे नमाज़ की बरकत से मुआफ़

हज़रते अबू अय्यूब अन्सारी رضي الله عنه سे रिवायत है, ताजदारे मदीना का फ़रमाने आलीशान है : जिस ने बुज़ू किया जैसा हुक्म है, और नमाज़ पढ़ी जैसी नमाज़ का हुक्म है, तो जो कुछ पहले किया है मुआफ़ हो गया।

(ابن ماجہ، حَدِيثٌ: 164، حَدِيثٌ: 1396)

तज़िकरए हज़रते अबू अय्यूब अन्सारी رضي الله عنه

ऐ आशिक़ाने सहाबा व अहले बैत ! अभी आप ने जो हडीसे पाक सुनी उस के रावी रसूले करीम ﷺ के मशहूर सहाबी,

مے جب ان سو لہجے رتے اب بُو ای بُو بُو انسانیہ عنہ رضی اللہ عنہم کے بارے میں رسوئے جیشان، رحمتے اسلامیتیان سہابہ کے بارے میں رضی اللہ عنہم کا فرمانے اُجھے نیشن ہے : “میرے سہابہ کو بُرًا ن کہوں کی اگر تُم میں سے کوئی عہد پہاڑ کے برابر سونا خیرات کرے تو میرے سہابہ میں سے کسی اک کے ن مُود کو پہنچ سکتا ہے اور نہیں مُود کے آدھے کو ।”

(3673: حدیث، 522/2، حدیث) **شاہزادہ حدیث :** یا’ نی میرا سہابی کریبان سوا سر جب خیرات کرے اور ان کے ایلادا کوئی مُوسلمان خواہ گاؤں و کُلُّب ہو یا اُم مُوسلمان پہاڑ بھر سونا خیرات کرے تو اس کا سونا کُربہ ایلادی ہے اور کبُولیت میں سہابی کے سوا سر جب کو نہیں پہنچ سکتا، یہ ہی ہال روچا نماجٰ اور ساری ایجادات کا ہے، جب مسجدے نبవی کی نماجٰ دُسری جگہ کی نمازوں سے 50 ہجڑا گُنا ہے تو جنہوں نے ہجڑا کوئی اُبیہ الرضوان (صلی اللہ علیہ وسلم) کا کُربہ اور دیدار پایا ان کا کیا پُرچنا اور ان کی ایجادات کا کیا کہنا ! اس حدیث سے ما’لُم ہوا کہ ہجڑا سہابہ (صلی اللہ علیہ وسلم) کا جیکر ہمہ شاہزادے سے ہی کرنا چاہیے، کسی سہابی کو ہلکے لفڑی سے یاد ن کرو، یہ ہجڑا وہ ہے جنہوں رب نے اپنے مُحَمَّد (صلی اللہ علیہ وسلم) کی سوہبتوں کے لیے چُنا، مہربان بَاپ اپنے بُنے کو بُرے کی سوہبتوں میں نہیں رہنے دےتا تو مہربان رب اپنے نبی (صلی اللہ علیہ وسلم) کو بُرے کی سوہبتوں میں رہنا کیسے پسند فرماتا ! (میرआٹوں منانیہ، جی. 8، ص. 335 مُولخُبِسُن) سہابہ کی کرام کی فرجیلیت سیف مُسٹفیٰ جانے رحمت اُبیہ (صلی اللہ علیہ وسلم) کی سوہبتوں اور وہی کا جامانا پانے کی وجہ سے تھی، اگر ہم میں سے کوئی 1000 سال ڈپ پائے اور تماام ڈپ اعلیٰ اپک کی فرمائی برداری کرے اور نہ فرمائی سے بچے

बल्कि अपने वक़्त का सब से बड़ा आविद (या'नी इबादत गुज़ार) बन जाए तब भी उस की इबादत नबिये रहमतِ ﷺ की سोहबत के एक लम्हे के बराबर भी नहीं हो सकती । (مرقاۃ المفاتیح، 286/6، تحقیق حديث: 4699)

نام اور کونیت

پ्यारے پ्यारے اسلامی بھائیو ! مदینہ میں ہujr نبییے کریم ﷺ کی میجذبانی (Hospitality) کا شارفہ حاصل کرنے والے سب سے پہلے خوش نسیب ہجratے ابू ایوب انساری رضی اللہ عنہ ثے । آپ کا اسلام نام خالیل بین جڑے ثا جب کی کونیت ابू ایوب ثی । ہجrat سے کبھی نبییے کریم ﷺ کے مुبارک ہاثر پر بے انت کرنے والے تکریبًا 70 خوش نسیب ہجrat میں آپ بھی شامل ثے ।

(طبقات ابن سعد، 3/368-369)

بے میسال ادبو مسٹر فرا

ہجratے ابू ایوب انساری رضی اللہ عنہ اپنے ہر انداز سے پ्यारے آکا کے لیے بے پناہ ادبو اہلتیرام اور اُکھی دت و جان نیسا ری کا موجاہرا کرتے، ہujr نبییے کریم ﷺ کے لیے آپ نے پہلے ڈپر کی مانجھ پے کی مگر تاجدار مدنیا مولانا کی مانجھ کو پسند فرمایا । ایک مرتابا مکان کے ڈپر کی مانجھ پر پانی کا घड़ا ٹوٹا تو فُرئن اپنا لیہا فڈال کر سارا پانی ڈس میں خوشک کر لیا گھر میں ایک ہی لیہا فڈال میڈھا ہے جو کی اب گیلہ ہے چوکا ہے مگر یہ گوارا ن کیا کی پانی بھ کر نیچے کی مانجھ میں چلا جائے اور رہماتے اُلام کو کوچھ تکلیف پھونچے ।

(سرت ابن حشام، ص 199)

کہہنے کے ادبی نہ ہو جائے

ہجڑتے ابू ایوب انساری رضی اللہ عنہ کے بیان کرتے ہیں کہ سرکارے دو اہل مسلمؐ کے ہم (بتوئے مہماں) نیچلی مانجھل میں ٹھہرے اور ہجڑتے ابू ایوب انساری رضی اللہ عنہ کے ڈل میں اک رات خیال آیا کہ ہم رسموں لعللہاہ کے سرے انوار کے ڈپر (छٹ پر) چل رہے ہیں، یہ خیال آتے ہی آپ اک جانیب ہٹ کر سو گए، فیر نبی یہ کرمی رضی اللہ عنہ سے ارجع کیا۔ آپ نے فرمایا : ”نیچلی مانجھل میں جیادا سہولت ہے ।“ ہجڑتے ابू ایوب انساری رضی اللہ عنہ نے ارجع کیا : میں یہاں چٹ پر نہیں رہ سکتا جیس کے نیچے آپ تشریف فرمائے ہوں । تب آکا اد دو اہل مسلمؐ ڈپر کی مانجھل پر تشریف لے آئے اور ہجڑتے ابू ایوب انساری رضی اللہ عنہ نیچلی مانجھل میں آگئے ।

(مسلم، ص 874، حدیث: 5358)

بُرَاتَنَ سَمَ بَرَكَاتَنَ لَتَتَ

ہجڑر رہمتے اہل مسلمؐ کے لیے آپ رضی اللہ عنہ خانا بھجتے اور جب بُرَاتَنَ وَآپس آتے تو پوچھتے کہ رسموں کی مُبارکہ ٹنگلیاں کیس جگہ سے لگی ہیں؟ بُرَاتَنَ حاصل کرنے کے لیے پاکیجا ٹنگلیاں لگی ہوئی جگہ سے لٹکھا ٹھہراتے اور خانا خاتے ।

(سنن ابو حیان، 9/35، حدیث: 23576)

دُعَاءً مُسْتَفْأِيًّا

ہجڑتے ابू ایوب انساری رضی اللہ عنہ نے اک بار سرکارے دو جہاں کے مکانے اہلی شان پر رات بھر پہرا دیا، سुبھ

ہریٰ تو دुआءِ مُسْتَفْأٰ یوں میلی : “اے اللّاہ ! تू ابू ایّوب کو اپنے
ہیفَجُو امماں مें رخ جیس ترہِ اس نے میری نیگاہبَانی کرتے ہوئے رات گھُڑا رہا ।”

(سیرت ابن حشام، ص 442)

اللّاہ ! تُو مُسْتَفْأٰ یوں میلی : ”اے اللّاہ ! تُو مُسْتَفْأٰ یوں میلی :

ہُجُّور سیِّدِ اَلْمَعْلُومِ اک مراتبہ سफ़ا و مرحہ
کی سرد فرمادی رہے کہ دادی مُبَارک پر اک پر گیرا، ہجُّر تے ابू
ایّوب انساری رَضِیَ اللہُ عَنْہُ تے جی سے آگے بढے اور دادی مُبَارک سے اس پر
کو لے لیا । شہنشاہ مدنیا، کُرارے کُلُّو سینا نے اپاں کو دوسرے کو دے دیا ।
اے اللّاہ ! تُو مُسْتَفْأٰ یوں میلی :

(مُجمِّعِ کیم، حدیث: 4048، 172/4)

इन्तिकाले बा कमाल

ہجُّر تے ابू ایّوب انساری رَضِیَ اللہُ عَنْہُ جب مُبَارک جِنْدगی کے
આखِری دینों مें سख्त بीमار ہو گئے تو مُجاہیدینے اسلام سے فرمایا :
مुझे مैदाने जंग में ले जाना और اپنी सफ़ों में लिटाए रखना, जब मेरा
इन्तिकाल हो जाए तो मेरी लाश को क़ल्प की दीवार के क़रीब दफ़ن कर
देना । चुनाव सिन 51 हिजरी में दौराने जिहाद आप رَضِیَ اللہُ عَنْہُ को
کُस्तुن्तीनिया कے ک़ल्प की दीवार के क़रीब दफ़ن کर دिया गया । इत्तिदा
में ان्देशा था कि شايد نسرا نی کُب्रے مُبَارک کو خود डालें मगर उन पर
ऐسی हैबत तारी ہریٰ کی مजारے اکڈس کو हाथ भी न लगा سके और
यक़ीن ن یہ ہو جو اన्वर اس کی مُبَارک دुआ کا اس سر थا
کि آپ جِنْدगی भर مُسीباتों और گ़मों सے مُहफ़وْج़ रहے । और बَا’दे वफ़ات
भी سادियों تک نسرا آप کی کُب्रے مُبَارک کی ہیفاہجत और نیگرانی

کرتے رہے ہतھا کی کुस्तुن्तی نیتی پر مسلمانوں نے فٹھ کا جنڈا گاڈ دیا । آج بھی تुکری ہوکومت کے چہرے خیدمت آپ رَبُّهُ عَنْهُ رَحْمَةً کا مजारِ اکْدَسِ اسی آن بان اور شان کے ساتھ آنے والوں کے دللوں مें سुरूر اور آंखों مें ٹنڈک کا سامان لی�ے ہوئے ہیں । (کراماتِ سہابہ، ص 182 ماحیوں)

مजारِ شریف کی بارکات

کھڑت سالی کے جنمانے مें لوگ ہجڑتے ابू ایوب ان ساری کے مجاڑ شریف پر ہاجیر ہو کر باریش تلبہ کرتے تو اللہ اک اپ کے تufeel باریش برسا دेतا । (طبقات ابن سعد، ج 3، ص 370)

اللہ اک رबِّکوں یا حکیم ہے اور اس کے ساتھ ہماری بے ہمیشہ مصیبہ کا سرکار ہے ।

ابू ایوب کا ساتھی، ایلہاہی ! مصیبہ کا فرمایا ہم مें دونوں جہانोں کی اینا یات اُفایت فرمایا

صلوا علی الحبیب صلی اللہ علی مُحَمَّدٍ

یخداوس کے ساتھ دو رکعت پढ़نے والा جہنم سے آجڑا

سرکارِ مادیانا نے ایشاد فرمایا : جو تناہی مें دو رکعت نماج پढ़े کि اللہ اک پاک اور اس کے فیریشتوں کے سیوا کोई ن देखے اس کے لیے جہنم سے برا ات (या'नी آجडائی) لیख دی جاتی ہے ।

(کنز العمال، ج 4، حدیث: 19015، 125)

نے کیا ہے چھپانے کے فرجاۓ ایل

(صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم)

ऐ اُشیکا نے نماج ! بندے کو چاہیے کि وہ جس کدر ہے سکے اپنی نے کیا ہے چھپا اے । اپنے نफل روجے، نماج، ہج و ڈمرہ، ساتھ کا وہ خیرات، دینی خیدمت وغیرہ کا بیلہ وہ ڈنڈو رہا نہیں پیٹنا چاہیے ।

4 فَرَأَمْيَنِهِ مُسْتَفْفَأ : صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَالَّهُوَسَلَّمَ آدَمِی کا ائسی جگہ نپل پढنا جہاں لوگ اسے ن دेखتے ہوں، لوگوں کے سامنے ادا کی جانے والی 25 نمازوں کے برابر ہے । (کنز العمال، 12/3، حدیث: 421/19، حجۃ) **(2)** پوشریدا (یا'نی چھپا کر دیا جانے والा) سدکا رب کے گنجब کو بُوڈھا تا ہے । (1018، حدیث: 421/19، حجۃ) **(3)** پوشریدا (چھپ کر کیا جانے والा) اُمَل اُمَل سے 70 گुنا اُفْجَل ہے । (4348، حدیث: 129/3، منفردوس) **(4)** پوشریدا (چھپ کر کیا جانے والा) اُمَل اُمَل سے اُفْجَل ہے ।

(منفردوس، 347/2، حدیث: 3572) (جہنم میں لے جانے والے آممال، 1/176 مुख्यसمران)

بنا دے مुझ کو ایسا ہی خلُوس کا پئکار کریں اب آئے ن میرے کبھی ریسا یا رب

(واسایلہ باریکش، ص. 78)

صَلُوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ
ہج کرنے والے موالیم جیسا سواب

ہجارتے ابتو عمامہ رضی اللہ عنہ کا فرمادیا اُلیاء شان ہے : “جو تھا رت (یا'نی بُوڈھ یا گوسل) کر کے اپنے گھر سے فرج نماز کے لیے نیکلا اس کا اُجھے اسہا ہے جیسا ہج کرنے والے موالیم (یا'نی اہرام باندھنے والے) کا اور جو چاشت کے لیے نیکلا اس کا اُجھے ڈمہ کرنے والے کی میسل ہے اور اک نماز سے دوسری نماز تک کی دوئیں کے درمیان میں کوئی لگی ویا نہ ہوں ایسی میں لیکھی جاتی ہے (یا'نی درجہ کبول کو پہنچاتی ہے) ।”

(ابوداؤد، 1/231، حدیث: 558) (بہارے شریعت، 1/438)

مُولَا کا دَرَવَاجْهَا خَطَّ خَطَّانَا

سَهَابَيْ اِنْبَهِ سَهَابَيْ هَجَرَتَهُ اَبْدُلَلَاهُ بِنَ اَبْبَاسَ سَهَابَيْ

स्त्रियायत है, ताजदारे मदीना ﷺ का फ़रमाने आलीशान है : इन्सान नमाज़ के दौरान गोया बादशाह के दरवाजे पर दस्तक दे (या'नी Knock कर) रहा होता है और जो शख्स हमेशा किसी बादशाह का दरवाज़ा खटखटाता रहता है तो वोह कभी न कभी खुल ही जाता है । (منفردوس, 1/201, حدیث: 760)

مुझے گوسل کا پتا ہی نہ ثا

ऐ اَشِيكَانِ نِماجْ ! دل لगे یا ن لگे خُوب نماجِ پढ़े جائیयے، إِنَّ اللَّهَ أَعْلَمْ ۚ! एक न एक दिन हमारी नमाजें खुशूओं खुज़ूओं के नूर से मामूर हो ही जाएंगी । आइये एक “मदनी बहार” सुनते हैं : एक नौ जवान इस्लामी भाई दा’वते इस्लामी से वाबस्ता होने से पहले नमाजें तर्क करने, मां बाप की ना फ़रमानी करने और फ़िल्में ड्रामे देखने के आदी थे, खुद उन का कहना है कि “مujhe gusl ka pata hui na tha haalan ki meri zimri 16 saal ho chuki thi ।” उन पर अल्लाह पाक का करम यूं हुवा कि उन के मह़ल्ले के इस्लामी भाई ने उन को रमज़ान शरीफ़ के आखिरी अशरे का ए’तिकाफ़ आशिक़ाने रसूल की सोहबत में करने की तरगीब दिलाई, मदनी मर्कज़ फ़ैज़ाने मदीना में ए’तिकाफ़ करने पहुंचे तो वहां का माहोल उन्हें अच्छा लगा और उन्होंने वहां گوسل करने का तरीक़ा और दीगर शर्ई मसाइल भी सीखे और गुनाहों से तौबा कर ली । दा’वते इस्लामी का मदनी काम करते करते उन्हें हल्क़ा سत्ह पर मदनी क़फ़िला ज़िम्मेदार बनने की सआदत भी मिली ।

भाई गर चाहते हो “नमाजें पढ़ूं”, मदनी माहोल में कर लो तुम ए’तिकाफ़ नेकियों में तमना है “आगे बढ़ूं”, मदनी माहोल में कर लो तुम ए’तिकाफ़

(वसाइले बख़िਆश, س. 640)

صَلُوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

सत्तर हज़ार फ़िरिश्ते पीछे नमाज़ पढ़ते हैं

हज़रते खालिद बिन मा'दान رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ فَرमाते हैं : मैं ने सुना है कि अल्लाह पाक तीन आदमियों के बारे में फ़िरिश्तों के सामने फ़ख़्र करता है : ① एक वोह आदमी जो चट्यल (या'नी हमवार) मैदान में अज़ानो इक़ामत कह कर अकेला नमाज़ पढ़ता है, अल्लाह पाक फ़रमाता है : मेरे बन्दे को देखो ! जो तन्हा नमाज़ पढ़ रहा है, मेरे सिवा इसे कोई नहीं देख रहा, जाओ ! सत्तर हज़ार फ़िरिश्ते उस के पीछे नमाज़ अदा करो ② दूसरे उस आदमी पर जो रात को उठ कर अकेले में नमाज़ पढ़ता है, सज्दे में जाए और इस ह़ालत में (अगर इत्तिफ़ाक़ से) नींद आ जाए तो अल्लाह पाक फ़रमाता है : मेरे बन्दे को देखो ! इस की रूह मेरे पास और जिस्म मेरी बारगाह में सज्दे में है ③ तीसरे उस आदमी पर जो ज़ोरों की जंग में साबित क़दम रहा यहां तक कि शहीद हो गया । (تَبَيَّنَ أَنَّهُ فَلَيْلٌ، ص 290)

अज़ान दे कर तन्हा नमाज़ पढ़ने वाला चरवाहा

ऐ आशिक़ाने नमाज़ ! इस ह़दीसे पाक से कोई ये है न समझे कि अकेले नमाज़ पढ़ना जमाअत से नमाज़ पढ़ने के मुकाबले में अफ़ज़ल है, हरगिज़ ऐसा नहीं । ये है फ़ज़ीलत तो ऐसे जंगल, बयाबान और पहाड़ वगैरा के लिये है कि जहां बन्दा तन्हा हो और कोई ऐसी मस्जिद भी नहीं कि जिस में जा कर बा जमाअत नमाज़ अदा कर सके, इस की ताईद में “सुनने अबू दावूद” की एक ह़दीसे मुबारका पेश की जाती है चुनान्चे हज़रते उँक़बा बिन आमिर رَضْفُ اللَّهِ عَنْهُ مदीना कहते हैं, ताजदारे मदीना نَصْلَى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ने फ़रमाया : “तुम्हारा रब उस बकरी के चरवाहे से खुश होता है जो पहाड़ की चोटी पर हो, नमाज़ की अज़ानें दे और नमाज़ पढ़े । अल्लाह पाक फ़रमाता है कि मेरे इस

बन्दे को देखो ! अज़ान देता है और नमाज़ क़ाइम करता है, और मुझ से डरता है, बेशक मैं ने अपने बन्दे को बछ़ा दिया और इस को जनत में दाखिल करूँगा ।”

(ابوداؤد، 7، حديث: 1203)

شہءِ ہدیس : *رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ* “میرआत”
 جिल्द अव्वल सफ़हा 415 पर फ़रमाते हैं : मा’लूम हुवा कि नमाजे पञ्चगाना के लिये अज़ान बहर ह़ाल दे अगर्चे जंगल में अकेले नमाज़ पढ़े । “(साहिब) मिरक़ात” ने फ़रमाया कि अज़ान की बरकत से जिन्नात व फ़िरिश्ते भी उस के साथ नमाज़ पढ़ते हैं और उसे जमाअत का सवाब मिलता है । तक्बीर में इख्�तिलाफ़ है मगर हक़ येह है कि तक्बीर भी कहे क्यूँ कि अज़ान व तक्बीर में नमाज़ की इत्तिलाअ़ के इलावा और बहुत से फ़ाएदे हैं । हदीसे पाक के इस हिस्से (अल्लाह पाक फ़रमाता है) के तहूत लिखते हैं : (हज़रते अल्लामा अली क़ारी *رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ* फ़रमाते हैं :) (मतलब येह कि) फ़िरिश्तों से अम्बिया व औलिया की रूहों से (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالْهُوَ سَلَّمَ، 360/2، حديث: 665) बल्कि हुज़ूर नबिय्ये करीम *صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَالْهُوَ سَلَّمَ* से भी (अल्लाह पाक फ़रमाता है) । और इस हिस्से (मेरे इस बन्दे को देखो !) के तहूत लिखते हैं : मा’लूम हुवा की फ़िरिश्तों और नबियों वलियों की रूहों में येह ताक़त है कि एक जगह रह कर सारे आलम को देख लें कि परवर्दगार इन से फ़रमाता है : “इस पहाड़ पर छुपे बन्दे को देखो !”

ساتों آسمानों के فِرِيش्तों کی گینتی کے برابر نہ کیयां

हज़रते अल्लामा سय्यद मह़मूद अहमद रज़वी *رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ* अपनी کिताब “مساٹلے نमाज़” में लिखते हैं : नमाज़ में सात آسمान के फ़िरिश्तों की इबादत है, آسمाने अव्वल 《1》 के (फ़िरिश्ते) क्रियाम में

(‘या’नी खड़े) हैं, आस्माने दुवुम 《2》 के रुकूअः में, सिवुम 《3》 के सज्जे में, चहारुम 《4》 के क़ा’दे में, पञ्चुम 《5》 के तस्बीह (‘या’नी पाकी बयान करने) में, छठे 《6》 के तहलील (‘या’नी ﷺ के विर्द) में सातवें 《7》 के तम्जीद (‘या’नी अल्लाह पाक की बुजुर्गी और ता’रीफ बयान करने) में। जब मोमिन आदमी दो रकअत नमाज़ मज्कूरा अफ़आल व अज़्कार (‘या’नी बताए हुए तरीके और पढ़ने वाली चीज़ों) से अदा करता है, अल्लाह पाक फ़रमाता है : “इस के आ’माल नामे में सात आस्मान के फ़िरिश्तों की गिनती के मुताबिक़ नेकियां लिखो ।” इमाम नज्मुद्दीन उमर नसफ़ी رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ مें “ख़साइल” में फ़रमाते हैं कि ज़मीनों को भी इस पर क़ियास (‘या’नी अन्दाज़ा) करना चाहिये, दरख़त और मीनार और पहाड़ क़ियाम में हैं और चारपाए (‘या’नी चार पाठ वाले जानवर) रुकूअः में और ह़शरातुल अर्द (‘या’नी ज़मीन से उठने वाले मसलन कीड़े मकोड़े) सज्जे में, और दीवारें और टीले और काह (‘या’नी सूखी घास) और रेग (‘या’नी रेत) वगैरा क़ा’दे में। कुरआने करीम की आयते करीमा इसी दलील पर है :

﴿وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسْبِّحُ بِحُسْنِهِ وَلَكُنْ لَا تَقْتُلُونَ شَيْئًا﴾ (پ 15، میسر ایل: 44)

“तरज्मए कन्जुल ईमान : और कोई चीज़ नहीं जो उसे सराहती हुई उस की पाकी न बोले, हाँ तुम उन की तस्बीह समझ नहीं सकते ।”

(मसाइले नमाज़, स. 26 मुलख़्ब़सन)

पढ़ते रहो नमाज़ खुदा ही के वासिते ! कैसी फ़ज़ीलतें हैं नमाज़ी के वासिते !

صَلُوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

ऐ हमारे प्यारे प्यारे अल्लाह पाक ! हमें तमाम तर ज़ाहिरी व

बातिनी आदाब के साथ नमाजें अदा करने की तौफ़ीक अ़ता फ़रमा ।

أَمِينٌ بِجَاهِ الْتَّبَّاعِ الْأَمِينُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

हर इबादत से बरतर इबादत नमाज़

हर इबादत से बरतर इबादत नमाज़ क़ल्बे ग़मगीं का सामाने फ़रहत नमाज़ नारे दोज़ख़ से बेशक बचाएगी येह प्यारे आक़ा की आंखों की ठन्डक है येह भाइयो ! गर खुदा की रिज़ा चाहिये आओ मस्जिद में झुक जाओ रब के हुज़ूर ऐ ग़रीबो ! न घबराओ सज्दे करो सब्र से और नमाजों से चाहो मदद ख़ूब नफ़्लों के सज्दों में मांगो दुआ क्यूं नमाज़ी जहन्नम में जाए भला ! जो मुसल्मान पांचों नमाजें पढ़ें होगी दुन्या ख़राब आखिरत भी ख़राब बे नमाज़ी जहन्नम का हक़दार है कब्र में सांप बिछू लिपट जाएंगे सह सकोगे न दोज़ख़ का हरगिज़ अ़ज़ाब देखो ! अल्लाह नाराज़ हो जाएगा या खुदा तुझ से अ़त्तार की है दुआ

सारी दौलत से बढ़ कर है दौलत नमाज़ है मरीजों को पैग़ामे सिह़हत नमाज़ रब से दिलवाएगी तुम को जन्नत नमाज़ क़ल्बे शाहे मदीना की राहत नमाज़ आप पढ़ते रहें बा जमाअत नमाज़ तुम को दिलवाएगी हक़ से रिफ़अत नमाज़ देगी बरकत, मिटाएगी गुर्बत नमाज़ पूरी करवाए हर एक हाजत नमाज़ पूरी करवाएगी रब से हाजत नमाज़ इस को दिलवाएगी बागे जन्नत नमाज़ ले चलेगी उन्हें सूए जन्नत नमाज़ भाइयो ! तुम कभी छोड़ना मत नमाज़ मुस्तफ़ा की पढ़े प्यारी उम्मत नमाज़

(वसाइले फ़िरदोस, स. 22-23)